

„Mindannyian testvérek” Program – Afrika témahét

Az óraterv/tématerv/projekt készítő pedagógus:	Dr. Berzsényi Emese (BME GTK MPT)
Az óraterv/tématerv/projekt címe:	A Kongói Demokratikus Köztársaság története és kultúrája
Az óraterv/tématerv/projekt összefoglalója (2-5 mondat):	Kapcsolódva a 10. osztályos történelem tananyaghoz ebben az évfolyamban a tanulók megismerkednek a Kongói Demokratikus Köztársaság történetével. Részletesebben az újkori történelemmel, azaz a rabszolgakereskedelem, a gyarmatosítás korával. Ezenkívül hangsúly kerül ezen az évfolyamon a Kongói Demokratikus Köztársaság kultúrájára. Nyelvek, népcsoportok vallások.
Korosztály/szint:	10. évfolyam TÖRTÉNELEM
Időigény/tanóra:	4X1 óra

(Az óraterv/tématerv/projekt címe)

Tevékenység	Időtartam	Munkaformák, módszerek	Eszközök, mellékletek
1. óra – A gyarmatosításról és a rabszolgakereskedelemről, rabszolgaságról tanultak alkalmazása illesztése a Kongói Demokratikus Köztársaság történetéhez			
1.1 Ráhangolódás	10-15 perc	Tanári tájékoztató	Történelem atlasz
<p>A projektet vezető pedagógus röviden ismerteti a témát, elmagyarázza az érzékenyítés lényegét és a másság megértésének szükségességét. Mert ez egy utazás virtuálisan és gondolatban egy számunkra ismeretlen világba, amelyről akkor is csak körültekintően alkothatunk véleményt, ha legalább egy picit tisztában vagyunk helyével a térképen.</p> <p>Amennyiben előző évfolyamon már részt vett az osztály a projektben, úgy ismerős témaként hangolódhatnak rá a munkára.</p>			

1.2 Ismeretek felrészítése, rendezése	30 perc	A pedagógus címszavakban felírja a legfontosabb fogalmakat, vagy erre rávezeti a tanulókat	Tábla – érdemes figyelni a táblaképre, pl. középre írja fel, hogy KONGÓ / AFRIKA és köré az elhangzó fogalmakat!
<p>A „Kinek mi jut eszébe a rabszolgakereskedelemtől és a gyarmatosításról?” kérdésre a pedagógus igyekszik összegyűjteni a fontosabb fogalmakat és mindent felírni a táblára. Remélhetőleg sok apróság és néhány fontos dolog is megnevezésre kerül majd. Köztük a földrajzi felfedezések, az anyag és ezüst kiáramlása Európából, Amerika, világkereskedelem, őslakók, rabszolgaság, gyarmatok, ültetvények, a fehér ember felsőbbrendűsége, hajók, embertelen körülmények, lánc, beszélő szerszám, szegénység, nyomor stb. Írjunk minél több dolgot a táblára, nyugodtan legyen tele, így tudjuk bemutatni a leigázás, a megaláztatás sokrétű és évszázadokig tartó szenvedését.</p>			
1.3 Összefoglaló gondolatok	10-15 perc	Pedagógus és a tanulók közreműködésével	
<p>Az órai közös gondolkodás segít megérteni, jól érteni és feldolgozni a tanulóknak a gyarmatosítás és a rabszolgakereskedelem napjainkig elkísérő lényegét, alapjait, hatásait.</p>			
<p>2. óra – A Kongói Demokratikus Köztársaság története és kultúrája – találkozás a könyvtárban!</p>			
2.1 Ráhangolódás Kutassuk együtt az ország történetét	2-3 perc	Tanári bevezetés	IKT eszközök alkalmazásának lehetősége
<p>Ezen az órán csoportos munka folyik. Kis csoportokban keressenek a tanulók, lehetőleg az iskolai vagy a közösségi könyvtárban. Használhatnak nyomtatott és online anyagokat egyaránt. Lényeg, hogy a meglett információk közül ki tudják szűrni a feladatban meghatározott elemeket.</p>			
2.2 óra – Kutatómunka, önálló, csoportos feldolgozás	35 perc	Tanuló beszámolók	IKT eszközök lehetőség szerint
<p><u>Könyvtári munka</u></p> <p>Lehetséges történeti források: - https://hu.wikipedia.org/wiki/Kong%C3%B3i_Demokratikus_K%C3%B6zt%C3%A1rsas%C3%A1g</p>			

- Szabó, L. (2008): *Tévhitek és tények a Kongói Demokratikus Köztársaság előtti Kongóról egy történeti áttekintés ürügyén*. Afrika Tanulmányok/Hungarian Journal of African Studies, 2(4), 10-19. Elérés forrás: <https://journals.lib.pte.hu/index.php/afrikatanulmanyok/article/view/4603>
- J.D. Fage és W. Tordoff (2004): *Afrika története*. Osiris Kiadó, Budapest
- https://hu.frwiki.wiki/wiki/Histoire_de_la_r%C3%A9publique_d%C3%A9mocratique_du_Congo
- <https://mult-kor.hu/gyemantmezokon-ulve-szegenyitette-el-orszagat-a-kongoi-diktator-mobutu-20231124?fbrkMR=desktop>

Kulturális források:

- https://hu.frwiki.wiki/wiki/Culture_de_la_r%C3%A9publique_d%C3%A9mocratique_du_Congo
- Besenyő és társai (2010): Országismertető - *Kongói Demokratikus Köztársaság*. „sereg szemle” kiadvány <https://mek.oszk.hu/12900/12985/12985.pdf>

2.3 óra – Órai munka lezárása, otthoni feladatok egyeztetése	5-8 perc	A pedagógus lezárja az órát	szóbeli
--	----------	-----------------------------	---------

A felkutatott anyagok otthoni elolvasása, értelmezése, további és végleges feldolgozása.

Kisebb csoportokban a kutatott történeti dokumentumokhoz és kulturális ismeretekanyagokhoz illeszkedő, azt bemutató, értelmező, jelképező **nyomatott, rajzolt, festett, írott, kivágott, montázs technikával vagy bármilyen természetes anyagból készült kézműves módszerrel készített tablók** létrehozása lesz a következő órai feladat, amelyhez otthoni előkészületek is szükségesek. A tablók 5-10 fős csoportokban készülnek. **Támogassuk a környezetbarát megoldásokat**, természetes anyagokat! Ez függ az osztály létszámától, a helyi adottságoktól és lehetőségektől, valamint az anyagi keretektől.

3. óra – A Kongói Demokratikus Köztársaság története és kultúrája – tablók készítése!

3.1 óra Ráhangelődés,	10 perc	Minden csoport ismerteti a témáját, vagy az alkotási technikáját	szóbeli
-----------------------	---------	--	---------

Először egy rövid, pár mondatos **elméleti bemutatást** tartanak a tanulók a választott résztémáról és az alkalmazott technikáról, amellyel a tablót készítik. A tabló készüljön használt karton alapra! Pl. makettek készítése, a viseletek megjelenítése, a természet lefestése, lerajzolása.

Történeti tablók esetében meg lehet jeleníteni térképeket, rabszolgapiaci jeleneteket, a szállítóhajókat, zászlókat, eszközöket, fegyvereket is.

3.2 óra – Tablók készítése, csoportmunka	30-35 perc	Tanári ellenőrzés, beszélgetés a csoportokkal	vegyes anyagok és eszközök
A tablók elkészítése közben a csoportok elmagyarázzák a tanárnak a felkutatott források alapján elkészített részletek sajátosságait, fontosságát, lényegi elemeit.			
3.3 óra – az óra lezárása	5 perc	Tanári irányítás	
Eltakolás, a kész tablók elhelyezése az iskolában, kiállítása a folyosón vagy az aulában.			
4. alkalom – A Kongói Demokratikus Köztársaság története és kultúrája – tablók bemutatása az iskola tanulói előtt!			
4.1-5 alkalom. Ez történhet egy adott órán vagy az óra közti nagyszünetekben egy adott héten minden nap	10-15 perc / tabló	A tanulói csoportok poszter bemutató jelleggel előadják tanuló társaiknak a saját tablójukon megjelenített tudástartalmakat.	Tanulói tablók folyosói kiállítása
Ha sikerült kiállítani az iskola folyosóján vagy aulájában az elkészített tablók mindegyikét, akkor egy-egy hosszabb szünetben az azt elkészítő tanulók szóban bemutatják a többieknek . Ilyenkor nem a mű a legfontosabb, hanem jelképezett és megőrkített tudástartalmak átadása, elmesélése, értelmezése, magyarázata . Nem biztos, hogy érdemes díjakat adni, hiszen a lehetőségek és tehetségek változóak. Talán hasznos, ha minden tanuló dicséretet, jelest érdemjegyet kap. De valószínűleg a legnagyobb elismerés, ha a többi osztály tanulói figyelemmel és érdeklődéssel hallgatják. Ehhez a tanári kar összefogására is szükség lesz.			
4.6 alkalom – az éves projekt lezárása	10-15 perc	Tanulói reflexiók és tanári értékelés	szóbeli
Remélhetőleg a tablók még egy ideig kint maradhatnak, mint kiállítási darabok! A tanulók is és a pedagógus is elmondja az élményeit, az érzéseit a közös munkával kapcsolatban.			